

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ВІДКРИТОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Вдовичин Т.Я., Яцишин А.В.

Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

В публікації коротко проаналізовано розвиток технологій відкритої освіти, описано погляди науковців на поняття «відкрита освіта» та функціонально пов'язані з ним інші терміни та поняття, зокрема, «е-навчання», «глобальний освітній простір», «інформаційно-освітнє середовище», «технології відкритої освіти» та ін. Розглянуто можливості застосування технологій відкритої освіти для інформатизації навчального процесу.

Ключові слова: *відкрита освіта, інформаційно-комунікаційні технології, інформатизація освіти, інформаційно-освітнє середовище, технології відкритої освіти.*

За повідомленням Колеснікової І.А. [8, с. 12] «... важливим показником і формою становлення відкритого суспільства є інтенсивний розвиток відкритої освіти. Розвиваючись в руслі тенденцій інформатизації, демократизації, глобалізації, сучасна система освіти використовує принцип відкритих інформаційних мереж, модифікуючи відомі форми навчання за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій».

Як стверджує Биков В. Ю. [Ошибка! Источник ссылки не найден.], що сьогодні з'явилася нова освітня парадигма, яка утверджує необхідність реагування на потреби людини, на суспільні виклики, на об'єктивні процеси їх розвитку. Означена парадигма спрямована на необхідність створення умов для рівного доступу до якісної освіти для всіх: хто має бажання, потребу (внутрішньо або зовнішньо мотивовані) навчатися впродовж життя, хто повинен навчатися (у тих випадках, коли наявність сертифікату про загальну чи відповідну професійну освіту є обов'язковою) і хто має для цього можливості (час, стан здоров'я, сімейні обставини, завантаженість на роботі тощо).

Найважливішим завданням для громадянського суспільства є формування відкритого простору безперервного навчання, що дозволить кожному в міру культурної, психологічної та технологічної готовності накопичити особистий освітній ресурс, отримавши ті чи інші інформаційні переваги [8, с. 13].

Моїсєєв В. [Ошибка! Источник ссылки не найден., с. 79-80], наголошує, що головними вимогами освіти сьогодення є: гуманізація, безперервність, фундаменталізація освіти, доступність освіти, випереджаючий характер освіти та інформатизація освіти, яка пов'язана з її відкритістю.

Значний внесок у дослідження проблеми використання технологій відкритої освіти зроблено Биковим В.Ю. [1; **Ошибка! Источник ссылки не найден.; Ошибка! Источник ссылки не найден.**], він розглянув особливості відкритої освіти, розкрив принципи та технології відкритої освіти та ін. Ряд зарубіжних та вітчизняних науковців розглядають різні аспекти використання технологій відкритої освіти для навчальних цілей: Бужиков Р. П. [4], Виноградова Л. А. [**Ошибка! Источник ссылки не найден.**], Висоцька О. Є. [6], Захарова О. А. [7], Колеснікова І. А. [8], Моїсєєв В. [**Ошибка! Источник ссылки не найден.**], Храмова М. В. [13] та ін. У публікаціях Овчарук О. В. [10], Чупахіної Ж. Н. [15], Шуневича Б. [16] проаналізовано зарубіжний досвід застосування технологій відкритої освіти.

Метою статті є аналіз можливостей застосування технологій відкритої освіти для інформатизації навчального процесу.

Відкрита освіта є результатом історичного становлення та еволюційного розвитку інформаційної цивілізації, є невід'ємною її частиною і залежить від державної політики в галузі освіти [15, с. 63-64]. Храмова М.В. [13, с. 118] зазначає: «Історично склалося, що сучасні системи відкритої освіти у своєму формуванні спиралися на системи та технології дистанційного навчання, які, розвивалися на основі відповідних інформаційно-комунікаційних технологій». Виходячи з вищезазначеного пропонуємо розглянути основні етапи та тенденції формування системи відкритої освіти в контексті інформатизації освітніх систем. Дослідження Храмової М.В. [13, с. 118] показали, що виділяють три основні етапи розвитку і становлення систем відкритої освіти та технологій дистанційного навчання: перший – реалізація заочної форми навчання на основі технологій дистанційного навчання, другий період – широке поширення і визначення його можливостей, третій період (сьогодення) – створення освітніх установ «відкритого типу» і використання можливостей мережного навчання.

Вимоги загального відкритого доступу до освіти, відкритість освітньої системи для діалогу з міжнародним співтовариством і ряд інших чинників заклали фундамент для ідей відкритої освіти. Перед ВНЗ було поставлене головне завдання: створити систему професійної підготовки, що зможе гнучко реагувати на вимоги ринку праці. Також, необхідно було врахувати прагнення людей до самоосвіти, підвищення кваліфікації чи бажання здобути другу вищу освіту, адже це в умовах тогочасних ринкових реформ придбало особливу цінність.

Малькова Т.В. [9], досліджуючи проблему еволюцію системи заочного навчання в контексті розвитку відкритої освіти, відзначила, що підвищився інтерес до заочної освіти. Адже, студентів заочного відділення завжди відрізняли цілеспрямованість, вмотивованість,

бажання отримати максимум знань і навичок. Вони і раніше більш прагматично ставилися до питання здобуття вищої освіти, часто навчалися не тільки задля диплому, а і для отримання нових знань, яких не вистачало в роботі. Зазвичай, заочники були доросліші та відповідальні тих, хто навчався на денному. У ВНЗ які прагнули до формування системи відкритої освіти необхідно було створити адекватну навчально-матеріальну базу. Зростання чисельного контингенту заочників породжувало масу матеріальних проблем, починаючи з проблеми навчальних приміщень/аудиторій і закінчуючи проблемою комплектування навчальною літературою та ін. [9].

Колектив авторів у своїй роботі **[Ошибка! Источник ссылки не найден.]**, зазначають, що в останні роки вищу освіту постійно модернізують, нарешті сучасні досягнення науки і техніки знаходять своє відображення і в цій галузі. Отже, крім необхідної і обов'язкової комп'ютеризації ВНЗ, в навчальний процес активно впроваджують Internet-технології. Особливу значущість яким надається при навчанні на заочній (чи відкритій) формі, що є зручною і прогресивною формою навчання, без відриву від виробництва. Оперативне отримання інформації/даних, електронні підручники та методичні посібники, різні електронні форми перевірки якості знань (тестування, електронний іспит та ін.), – це лише незначна частина тих переваг, які отримує студент, що одержує вищу освіту за означеною формою навчання. Оскільки студент чи учень знаходиться у постійному зв'язку з викладачем чи вчителем (E-mail, Skype, ICQ) і може в будь-який час отримати потрібну консультацію з важливого питання, якість отриманих знань, практично, не відрізняється від очної форми навчання.

За повідомленням Захарової О. А. [7, с. 113] «...після створення системи відкритої дистанційної освіти відбувся якісний стрибок, що мав два основних підходи: методологічний, який стосувався методик навчання, і управлінський, який розглядає обслуговування учнів як споживачів. Важливим принципом є широке використання методів активізації навчання при очних заняттях, і в організації роботи з електронними навчальними ресурсами. Активізація самоосвіти, включення у навчальний процес особистісного і професійного досвіду студентів/учнів у проблемних ситуаціях, дозволить підвищити ефективність навчання.

Для нашого дослідження важливим є розгляд термінів і понять, які використовують разом з поняттям «відкрита освіта», зокрема: «е-навчання», «глобальний освітній простір», «інформаційно-освітнє середовище», «технології відкритої освіти» та ін.

Храмова М. В. стверджує, що термін «е-навчання» (e-learning – електронне навчання) має кілька значень, а його появу пов'язують з поширенням інтернет-технологій і розглядають на рівні проникнення електронної складової в різні частини соціального життя.

Тому, «е-навчання» тлумачать 1) як технологію чи набір інформаційних і телекомунікаційних технологій у навчанні або пакети прикладних програм за допомогою яких можна проводити навчання, застосовуючи ресурси мереж; 2) як сукупність освітніх технологій, що спираються на досягнення високих технологій і технологічних інструментів в які «упаковані» навчальні методики [13, с. 124]. Крім того, інструменти електронного навчання – це організаційні та методичні елементи педагогічного процесу, які реалізуються завдяки сучасним інформаційним технологіям, а «не оболонка для традиційного навчального процесу» [13].

Доречною є, також, думка Чупахіної Ж. Н. [15] про те, що інформатизація суспільства повинна бути узгоджена з новими формами організації освіти. Однією з таких форм, що відображають наслідки інформатизації, є відкрита освіта.

Колеснікова І.А., досліджуючи проблем відкритої освіти [8, с. 13], відзначила, що поняття «відкрита освіта» розглядається педагогікою переважно в технічному, організаційно-управлінському, методичному плані. Це підтверджується визначеннями, що фіксують увагу на забезпеченні гнучкого доступу до навчання, побудованого з урахуванням географічних, соціальних і тимчасових обмежень, що існують для тих, хто навчається. Але відкритість це нова якість освіти, що кардинально змінює її природу і зміст.

Шуневич Б. [16] вважає, що термін «дистанційне навчання» є синонімом з «відкритим навчанням», «електронним навчанням», «віртуальним навчанням». Основними рисами цього навчання, яке відрізняється від заочного у традиційному розумінні, є навчання відкрите, інтерактивне та доступним для всіх. Учений продовжує, що терміни «відкрита освіта» та «відкрите навчання» сприймаються в Україні й за кордоном по-різному. Закордонні дослідники розуміють ці терміни як: можливість кожної людини отримувати освіту незалежно від місця проживання, фізичного стану, віку і т.д.; підтримка цієї можливості державою у вигляді різних пільг, стипендій; використання новітніх технологій навчання.

За повідомленням Овчарук О. В. [10] «... відкрита освіта в більшості випадків має на увазі політику освітньої установи, побудовану таким чином, щоб навчання проводилося гнучкішими способами, були враховані: географічна віддаленість, соціальні й тимчасові обмеження конкретних студентів. Також, відкрита освіта включає низку принципів спрямованих на врахування індивідуальних особливостей учня, його інтересів та потреб».

Висоцька О. Є. [6] наголошує на тому, що яскравим прикладом процесу інформатизації і глобалізації освіти є відкрита освіта як унікальна характеристика випереджаючого розвитку суспільства. Окрім того, вчена наголошує, що «відкрита освіта» є складною соціальною системою, яка визначається гнучкістю, швидким реагуванням на зміни соціально-економічної ситуації, групових та індивідуальних освітніх потреб. Мета відкритої

освіти – це підготовка індивіда до повноцінної та ефективної участі у суспільному житті та професійній діяльності в умовах інформаційного суспільства. Подібний висновок робить і Захарова О. А. [7], яка підкреслює, що об'єкт відкритої освіти можна визначити як взаємодію і зв'язки таких компонентів системи, як «навчання», «навчальна програма», «освітня установа» та «методика навчання». Тобто, «відкрита освіта» є такою формою і способом організації і самоорганізації, коли навчальний заклад творить умови з метою активного включення учня до вибору індивідуальної траєкторії розвитку і методів навчання.

У своїх роботах Биков В. Ю. [1; **Ошибка! Источник ссылки не найден.**] наголошує, на тому, що у нових умовах глобалізації світових процесів соціально-економічного розвитку суспільства роль відкритого навчального середовища виконує глобальний освітній простір, який спрямований на здійснення в освітньому середовищі основних принципів відкритої освіти. Відкриті педагогічні системи, також, входять до глобального освітнього простору і є його часткою, утворюючи підпростір засобів і технологій інституціональної системи освіти. Учений продовжує, що у літературі з'явився термін «єдиний інформаційний простір» системи освіти і пропонує розглянути відмінне і спільне між поняттями «глобальний освітній простір» та «єдиний інформаційний простір системи освіти», що є важливим для коректного їх використання. Глобальний освітній простір розвивається в інформаційному суспільстві і передбачає використання ІКТ, орієнтується на задоволення потреб відкритої освіти. Тобто, поняття «глобальний освітній простір» опирається на основні ідеї інформаційного суспільства і відкритої системи освіти зокрема.

В цей час російські вчені в публікації [**Ошибка! Источник ссылки не найден.**] розглядають поняття «інформаційно-освітнє середовище» як програмно-телекомунікаційний комплекс, у якому присутні єдині технологічні засоби проведення навчально-виховного процесу. Можливість побудови якого опирається на інтеграцію університетських комп'ютерних телекомунікаційних мереж; наукового та навчально-методичного забезпечення і включає застосування засобів автоматизації.

Російська дослідниця Чупахіна Ж.Н. у своїй статті [15] визначає чіткі риси відкритої освіти, до якої прагне Росія: відкритість у майбутнє, так як людина з її неповторністю є джерелом стихійності, неупорядкованості та розвитку; вільний доступ до інформаційних ресурсів всієї світової спільноти; свобода у виборі стратегій освіти (у зручному місці, за індивідуальним розкладом, у зручний час); особистісна орієнтація навчання.

Захарова О. А. у публікації [7, с. 112] стверджує, що важливим принципом відкритої системи є принцип незамкнутості, що визначається наявністю зворотного зв'язку із зовнішнім середовищем. Це є характерним для системи освіти в період розвитку інформаційного суспільства. Інформатизація освіти є одним з важливих компонентів

відкритої освіти, що дозволить підняти освітній процес на рівень активної соціальної творчості та розширить можливості людей і сприятиме інтеграції у відкритому соціальному середовищі. З цього робиться висновок про наступне: відкриті системи об'єднують в собі все цінне, що створила наука та віддзеркалюють гуманістичну спрямованість освітнього процесу.

Цікавою є позиція Чванової М.С. [14, с. 107-108] щодо вдосконалення процесів інформатизації освітньої сфери з використанням ідеї синергетики, яка домоглася в останні роки значних успіхів у багатьох сферах діяльності. Дослідниця продовжує, що нестійкість та відкритість інформатизації системи відкритої освіти є основними конструктивними факторами самоорганізації освітньої системи. Саме синергетичні підходи можуть ініціювати самоорганізацію педагогічного процесу в умовах середовища, відкритого для глобальних потоків інформації, що забезпечується на сучасному етапі мережними інтернет-технологіями.

Биков В. Ю. **[Ошибка! Источник ссылки не найден.]** зауважує, що учасники навчально-виховного процесу завдяки відкритості навчального середовища самі взмозі отримувати необхідні знання, використовуючи різноманітні інформаційні ресурси та сучасні інформаційно-комунікаційні технології. До інформаційних ресурсів відносяться: бази даних і знань, комп'ютерні (мультимедіа), системи навчального призначення, відео- і аудіо- записи, електронні бібліотеки, які разом з паперовими підручниками і методичними матеріалами утворюють інформаційно-ресурсне забезпечення відкритої освіти. Учений продовжує «... використання засобів і технологій відкритого навчального середовища є новим етапом розвитку мережного е-дистанційного навчання, що визначає формування і реалізацію в освітньому просторі єдиної науково-технічної та освітньої політики, які базуються на принципах відкритої освіти».

Моїсєєв В. **[Ошибка! Источник ссылки не найден., с. 79-80]**, досліджуючи проблему інформатизації освіти, відзначив, що для того щоб «вижити» в сучасному інформаційному суспільстві, яке висуває жорсткі вимоги до рівня кваліфікації та часу навчання сучасних працівників, ВНЗ повинні змінити існуючу систему освіти, в центрі якої стоїть «університет, викладач та його професійні знання» на нову, в центрі якої – «студент та його потреби в освіті». Учений, також, наголошує, що освіта має стати доступною кожній людині, у будь-який час, у будь-якому місці і з будь-якої спеціальності.

У публікації [13, с. 125] зазначено, що сьогодні почали активно з'являтися публікації і дисертаційні роботи в яких обговорюються можливості використання технологій web 2.0. в якості освітніх інструментів. Помітні зміни відбулися в ресурсах мережі: соціальні мережі, відкриті енциклопедії, сформувалась блого-сфера (журнал, блог). До функцій означених

ресурсів відносяться: створення соціальних зв'язків, комунікативна, організація дискусій, розваги та самоосвіта. Для створення відкритих, для редагування документів у мережі застосовується значна кількість вікі-програм, які розрізняються за можливостями імпорту на сторінку текстового, графічного чи мультимедійного матеріалу. Такий імпорт вплинув на створення в Інтернеті сайтів з метою зберігання цих матеріалів (графіка, відео, закладки). Особливістю більшості опублікованих матеріалів і ресурсів web 2.0 є можливість коментувати їх.

Російські вчені у публікації **[Ошибка! Источник ссылки не найден.]**, наголошують, що відкрита та дистанційна освіта у світовій практиці активно розвиваються вже протягом кількох десятиліть. До їх основних технологій, що застосовують у навчанні відносять: а) кейс-технологію, яка є близьким аналогом технологій заочного навчання, адже учень отримує (по пошті) набір навчально-методичних матеріалів (кейс) для самостійного навчання та може час-від-часу консультуватися з викладачами; б) TV-технологія, тобто, застосовують телевізійні лекції і консультації у викладачів; в) мережна технологія, яка заснована на використанні для консультування учня і передавання йому навчальних матеріалів мережі Інтернет. Дослідники продовжують, що мережний навчальний процес з успіхом може бути застосований не тільки для дистанційної та відкритої освіти, а й для очного та очно-заочного навчання. Для ВНЗ Російської Федерації, найкращими мережними моделями є брокерська і базова, в країні утворюється національне інформаційно-освітнє середовище, підґрунтям якого служить брокерська модель **[Ошибка! Источник ссылки не найден.]**.

Розглянемо мережні технології системи відкритої освіти які подані у публікації Бикова В.Ю. **[Ошибка! Источник ссылки не найден.]**: 1) науково-освітні інформаційні мережі, наповнені переважно освітніми і науковими відомостями та призначенні для підтримки освіти і науки; 2) технології підтримки віртуального навчання (зокрема, web 2.0 та ін.), їх застосування передбачає включення до навчальної діяльності в Інтернеті учнів/студентів, вчителів з різними навчальними закладами і різних країн під час виконання спільних міжнародних навчальних проектів з різних дисциплін; 3) всесвітня мережа «Партнерство в навчанні» (Partners in Learning Network, яку створила компанія Microsoft), з метою підтримки віртуальних спільнот освітян різних країн, які об'єднують свої зусилля для обміну педагогічним досвідом та апробації сучасних засобів навчання, обговорення педагогічних інновацій, перспективних питань розвитку освіти, забезпечення доступу до національних і міжнародних освітніх електронних ресурсів та ін.; 4) технології електронного проектування педагогічних систем, з метою підвищення ефективності автоматизованого проектування і використання комп'ютерно орієнтованих систем навчального призначення;

5) технології мережного е-дистанційного навчання, що сприяють реалізації в освітньому просторі єдиної науково-технічної і освітньої політики, і базуються на принципах відкритої освіти. До них відносяться: створені навчальними закладами і науковими установами навчальні, наукові та освітньо-організаційні ресурси, уніфіковані засоби навігації в інформаційному просторі і пошуку в ньому необхідних відомостей; 6) електронні бібліотеки, на основі яких забезпечується локальний і мережний доступ до цифрових наукових і навчально-методичних ресурсів; 7) технології комунікацій близької зони, зокрема, мобільні електронні технології і спеціальні засоби, завдяки яким можливо: розвантажити Інтернет від значної кількості відносно невеликих за обсягами локальних і глобальних електронних комунікацій (з можливістю доступу з них до ресурсів і сервісів Інтернет). Застосування учасниками навчально-виховного процесу мобільних засобів дозволяє здійснювати доступ до електронних ресурсів комп'ютерних мереж різного рівня і предметного спрямування; 8) електронні технології управління проектами, на основі яких забезпечується підтримка автоматизованого управління проектами і програмами інноваційного розвитку різних технічних і соціально-економічних систем, зокрема системи освіти і її складових.

Підсумовуючи викладене вище, зазначимо, що інформатизація освіти є важливим складовим розвитку сучасного суспільства, а створення відкритого навчального середовища та формування його засобів і технологій є першочерговим завданням відкритої освіти. До засобів і технологій відкритої освіти відносяться сучасні інформаційно-комунікаційні технології та комп'ютерно орієнтовані засоби. Оскільки, в сучасних умовах активно розвиваються мережні технології відкритої освіти, які надають вільний доступ до навчальних і наукових матеріалів для великої кількості бажаючих, застосування їх у навчальних закладах різних рівнів акредитації і форм власності є вкрай актуальним і потрібним.

Подальші наші дослідження будуть спрямовані на аналіз можливостей застосування технологій відкритої освіти для середніх та вищих навчальних закладів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Биков В. Ю. Відкрита освіта і відкрите навчальне середовище / В. Ю. Биков // Теорія і практика управління соціальними системами : щокварт. наук.-практ. журнал. – Харків : НТУ ХПІ. – 2008. – № 2. – С. 116-123.
2. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти : монографія / В. Ю. Биков. – К. : Атіка, 2008. – 684 с.
3. Биков В. Ю. Інноваційний розвиток суспільства і сучасні мережні технології систем відкритої освіти / В. Ю. Биков // Проблеми та перспективи формування національної

гуманітарно-технічної еліти: зб. наук. праць / за ред.. Л. Л. Товажнянського, О. Г. Романовського. – Вип. 23-24 (27-28). – Харків: НТУ ХПІ, 2009. – С. 24-49.

4. Бужиков Р. П. Дидактичний потенціал інтернет-технологій в сучасній системі освіти / Р. П. Бужиков // Проблеми освіти – 2011. – № 66. – С. 40-44.

5. Виноградова Л. А. Инновационные формы и методы изучения курса «органическая химия» в рамках заочной (открытой) формы образования / Л. А. Виноградова, Н. Е. Драница, Т. И. Ибе // Современные наукоемкие технологии. – 2010. – №9. – С. 78-79.

6. Висоцька О. Є. Відкрита освіта як чинник випереджаючого розвитку суспільства [Електронний ресурс] / О. Є. Висоцька // Веб-кафедра менеджменту освіти та психології – Режим доступу : http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp7/konf1/Vysocka.pdf. – дата доступу 11.03.13.

7. Захарова О. А. Открытые системы в дистанционном образовании / О. А. Захарова // Мир образования – образование в мире. – 2011. – № 2. – С. 111-116.

8. Колесникова И. А. Открытое образование: перспективы, вызовы, риски / И. А. Колесникова // Высшее образование в России. – 2009. – № 7. – С. 12-23.

9. Малькова Т. В. К вопросу об эволюции системы заочного обучения в российской федерации в контексте задач развития открытого образования: исторический опыт 1980-2000-х годов / Т. В. Малькова // Вестник Чувашского университета. – 2010. – № 2. – С. 54-62.

10. Моисеев В. Открытое образование: идеология формирования сети / В. Моисеев // Высшее образование в России – 2002. – № 6. – С. 78-83.

11. Новые технологии и формы обучения (По материалам: «Высшее образование в России») – 2009 – Выпуск № 12. – Режим доступа : www.nwpi.ru. – дата доступа 10.03.13.

12. Овчарук О. В. Концептуальні підходи до застосування технологій відкритої освіти та дистанційного навчання у зарубіжних країнах та їх роль у процесах модернізації освіти [Електронний ресурс] / Овчарук О. В. // Інформатичні технології і засоби навчання. – 2006. – № 1. – Режим доступу : <http://www.ime.edu-ua.net/em1/emg.html>.

13. Храмова М. В. Основные этапы и тенденции формирования системы открытого образования подготовки специалистов / М. В. Храмова // Вестник ТГУ: Гуманитарные науки. Педагогика и психология. – 2012. – Выпуск 4 (108). – С.118-130.

14. Чванова М. С. Синергетический подход к модернизации образовательных технологий в системе открытого образования / М. С. Чванова, М. В. Храмова // Вестник ТГУ. – 2011. – Выпуск 11 (103). – С. 95-109.

15. Чупахина Ж. Н. Перспективы формирования открытого образования в России / Ж. Н. Чупахина // Информационные системы и технологии. – 2004. – № 4 (5). – С. 62-65.

16. Шуневич Б. Обґрунтування наукової термінології з дистанційного навчання / Б. Шуневич // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». – 2003. – № 490. – С.95–104.

ПРИМЕНЕНИЕ ТЕХНОЛОГИЙ ОТКРЫТОГО ОБРАЗОВАНИЯ ДЛЯ ИНФОРМАТИЗАЦИИ УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА

В публикации кратко проанализировано развитие технологий открытого образования, описано взгляды ученых на понятие «открытое образование» и функционально связанные с ним другие термины, в частности, «е-обучения», «глобальное образовательное пространство», «информационно-образовательная среда», «технологии открытого образования» и др. Рассмотрены возможности применения технологий открытого образования для информатизации учебного процесса.

Ключевые слова: открытое образование, информационно-коммуникационные технологии, информатизация образования, информационно-образовательная среда, технологии открытого образования.

USING TECHNOLOGY OF OPEN EDUCATION FOR THE INFORMATIZATION EDUCATIONAL PROCESS

The article examines the development of technologies open education. We describe the views of scientists on the concept of «open education» and functionally related terms «e-learning», «global educational space», «information-educational environment», «technology open education» and others. Examines possibilities technologies open education for informatization of the educational process.

Key words: information and communication technology in education, informatization of education,

V..... Institute of Information Technologies and Learning Tools of NAPS of Ukraine,

Iatsyshyn A. V., candidate of pedagogical sciences, Institute of Information Technologies and Learning Tools of NAPS of Ukraine, anna13.00.10@gmail.com.

Вдовичин Тетяна Ярославівна, аспірант, Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України,

Яцишин Анна Володимирівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, докторант, Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, anna13.00.10@gmail.com.

Вдовычин Татьяна Ярославовна, аспирант, Институт информационных технологий и средств обучения НАПН Украины,

Яцишин Анна Владимировна, кандидат педагогических наук, старший научный сотрудник, докторант, Институт информационных технологий и средств обучения НАПН Украины, anna13.00.10@gmail.com.